

1.4 Målrettet dyrkning af korn

PLANTEPRODUKTION 2004

Korndyrkning

 Frø- og raps-
dyrkning

 Planteværn

 Økologi

 Markteknik

 Svine/
plantebrug

 Landskab
og miljø

 Driftledelse

 Kartoffel-
dyrkning

 Plante og
næring

 Special-
sessioner

Kornkvalitet - variation mellem sorter, marker og inden for marker

Korn dyrkes og afregnes ud fra krav om aftalte målbare parametre. Ligesom der er store sortsforskelle i kvaliteten er der regionale forskelle såvel som variation inden for den enkelte mark.

ker på volumen af det bagte brød. For foderhvede er man især interesseret i partier med et højt stivelsesindhold. Dette kan til dels imødekommes ved valg af sorter, der er karakteriseret ved deres høje stivelsesindhold. Der er endvidere ofte et sammenfald mellem hvedetyper med et højt stivelsesindhold og et højt udbytte.

Regionale forskelle kommer tydeligt til udtryk ved, at de højeste ud-

den og tildelingstidspunkter, såtidspunkt, sygdomsangreb og høsttid. Inden for marker kan variationen være lige så stor som mellem marker. For store dele af Danmark skyldes det istidernes uensartede moræneaflejringer, der kommer til udtryk ved forskelle i topografi og jordtyper. Variationen i det høstede korn kan udnyttes ved inden høst at inddele marken i zoner af forskellig kvalitet. Dette forudsætter en kendt

FORSKER

JOHANNES RAVN JØRGENSEN,
DANMARKS JORDBRUGSFORSKNING,
AFD. F. PLANTEBIOLOGI,
JOHANNES.JORGENSEN[a]AGRSCI.DK.

■ For alle kornsorterne er der opstillet en række kvalitative krav, som skal opfyldes ved salg til videre anvendelse til brød, malt eller foderformål. Kravene er opstillet for at sikre, at kornet har en ensartet beskaffenhed, der sikrer det største udbytte af slutproduktet (brød, malt eller foder). Der indgås således aftaler inden for branchen vedr. afregning på basis af kvalitative krav. Et eksempel er maltbygkontrakter, hvor sortsvalget er defineret, og der forligger vejledning over kvalitetskrav ved interventionsopkøb af korn.

Det høstede korns indhold af vand, protein og stivelse samt rumvægt og faldtal er bestemt af sortsvalg, klima, dyrkningspraksis og jordtype. For hvede er det velkendt, at der er sorter, der er egner sig til henholdsvis brød og foder. For brødhvede gælder det, at proteinindholdet er en nøgelfaktor, da det indvir-

byter findes i de sydøstlige dele af Danmark, hvor jorden har et højt lerindhold. Den lavere koncentration af husdyr og begrænsningen i kvælstofnormerne kan her forårsage, at kornet får et lavere proteinindhold. Høsten falder ofte senere i Nordjylland end på de Øerne. I en del år afspejler dette sig i, at faldtallet for det sidst høstede brødhvede og rug korn falder under de acceptable minimumsgrænser.

Mellem marker kan der være en betydelig variation i kvaliteten af det høstede korn. Dette kan ofte tilskrives jordtypen, kvælstofmæng-

sammenhæng mellem de enkelte zoner og kvaliteten af det høstede korn.

Sensorer, der monitorer afgrøden i løbet af væksten, kan være en måde at inddele marken på. En anden måde at separere korn af forskellig kvalitet på kunne være på mejetærskeren under høsten. Dette forudsætter anvendelse af sensorer, der kan måle on-line samtidig med, at mejetærskeren skal forsynes med to eller flere korntanke. En simplere måde er at sortere vognlæs i forskellige kvaliteter ved siloanlæggene. ■